EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 29.3.2021
COM(2021) 165 final

2021/0088 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

tilapäisen tuen myöntämisestä Latvian tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1351 muuttamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Neuvoston asetuksella (EU) 2020/672 (SURE-asetus) vahvistetaan oikeudellinen kehys unionin taloudellisen avun myöntämiseksi jäsenvaltioille, joiden taloudessa on tai joiden taloutta vakavasti uhkaa covid-19:n leviämisen aiheuttama vakava häiriö. SURE-välineen tuella rahoitetaan ensisijaisesti työajan lyhentämisjärjestelyjä tai vastaavia, työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien suojelemiseen ja sitä kautta työttömyyden ja tulonmenetysten vähentämiseen tähtääviä toimenpiteitä sekä toissijaisesti joitakin terveyteen liittyviä toimenpiteitä erityisesti työpaikalla.

Neuvosto myönsi 25. syyskuuta 2020 Latvialle taloudellista apua täydentämään sen kansallisia toimia, joilla se pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja käsittelemään taudin leviämisen sosioekonomisia seurauksia työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille.

Latvia pyysi 11. maaliskuuta 2021 uudelleen SURE-asetuksen mukaista unionin taloudellista apua.

Komissio on SURE-asetuksen 6 artiklan 2 kohtaa noudattaen kuullut Latvian viranomaisia varmistaakseen niiden toteutuneiden ja suunniteltujen julkisten menojen äkillisen ja voimakkaan kasvun, jotka liittyvät suoraan covid-19-pandemian johdosta toteutettuihin työmarkkinatoimenpiteisiin ja terveyteen liittyviin toimenpiteisiin. Lisämenot, joita varten pyydetään lisää taloudellista apua, liittyvät erityisesti uusien toimenpiteiden ja neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2020/1351 tarkoitettujen voimassa olevien toimenpiteiden yhdistelmään:

(a) voimassa olevaa korvausjärjestelmää, joka koskee työssäkäynnin keskeyttämään joutuneita työntekijöitä ja työntekijöille lapsista myönnettäviä etuuksia, jatketaan 9. marraskuuta 2020 alkavaksi ja 30. kesäkuuta 2021 päättyväksi ajanjaksoksi. Järjestelmästä maksetaan lomautetuille työntekijöille tai itsenäisille ammatinharjoittajille korvauksia, joiden suuruus on 50 tai 70 prosenttia heidän palkastaan tai tuloistaan sen mukaan, mikä heidän verojärjestelmänsä on. Tuen vähimmäismäärä on 500 euroa ja enimmäismäärä 1 000 euroa työntekijää kohti kalenterikuukaudessa. Järjestelmää sovelletaan niihin yrityksiin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja lisenssimaksun maksajiin, joiden taloudellisesta toiminnasta saamat tulot ovat vähentyneet keskimäärin vähintään 20 prosenttia verrattuna elo–lokakuussa 2020 vallinneeseen tilanteeseen. Lapsista myönnettävät etuudet lisäävät niiden lomautettujen työntekijöiden saamaa tukea, joilla on huollettavia lapsia. Etuuden määrä on 50 euroa kuukaudessa lasta kohti;

(b) voimassa olevasta palkkatukijärjestelmästä myönnetään tukea kaikille yrityksille, joihin pandemia vaikuttaa, 9. marraskuuta 2020 alkavalla ja 30. kesäkuuta 2021 päättyvällä ajanjaksolla. Tukea voidaan myöntää työnantajille, joiden tulot taloudellisesta toiminnasta pienenevät vähintään 20 prosenttia. Järjestelmän mukainen tuki on 50 prosenttia keskimääräisestä kuukausittaisesta bruttopalkasta, mutta enintään 500 euroa kalenterikuukautta kohti. Tukea saavien työnantajien on säilytettävä tuettujen työntekijöiden työpaikat ja täydennettävä palkkatukea tavanomaiseen täyteen palkkaan asti;

(c) uudella toimenpiteellä, joka koostuu vanhemmille ja huoltajille myönnettävistä sairausetuuksista, tuetaan työntekijöitä, jotka eivät voi työskennellä etänä ja joiden on huolehdittava alle 10-vuotiaista lapsista tai vammaisista henkilöistä koulujen ja päivähoitokeskusten ollessa suljettuina covid-19-tartunnan vuoksi. Etuus on 60 prosenttia edunsaajan keskipalkasta viimeksi kuluneiden 12 kuukauden ajalta. Edunsaajan työnantajan on todistettava, että etätyöskentely ei ole mahdollista, ja koulun tai kunnan on vahvistettava, että koulu on suljettu tai että päivähoitopalveluja ei ole saatavilla;

(d) nykyisten covid-19-pandemiaan liittyvien sairausetuuksien voimassaoloa jatketaan 16. marraskuuta 2020 alkavaksi ja 30. kesäkuuta 2021 päättyväksi ajanjaksoksi. Valtio maksaa sairausetuuden kokonaisuudessaan henkilöille, jotka joutuivat jäämään töistä omaehtoisen eristäytymisen tai omaehtoisen karanteenin vuoksi, kun tavallisesti työnantaja maksaa osan sairausetuudesta;

(e) nykyiset terveydenhuoltomenot, jotka liittyvät henkilönsuojaimiin ja muihin lääkintätarvikkeisiin, joilla suojellaan julkisen sektorin, erityisesti terveydenhuoltoalan, työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta;

(f) uusi toimenpide, joka koostuu covid-19-kriisin parissa työskenteleville lääkäreille ja terveydenhuollon työntekijöille maksettavista palkkioista, joiden tarkoituksena on palkita heidät työstä olosuhteissa, joissa riski ja työmäärä ovat suuremmat. Nämä palkkiot, jotka ovat 20–100 prosenttia kuukausipalkasta, ylittävät julkisen sektorin työntekijöiden enimmäispalkkiot.

Latvia on toimittanut komissiolle asiaankuuluvat tiedot.

Toimitetun näytön perusteella komissio ehdottaa neuvostolle, että se hyväksyisi täytäntöönpanopäätöksen SURE-asetuksessa tarkoitetun taloudellisen avun myöntämisestä Latvialle edellä mainittujen toimenpiteiden tukemiseksi.

Latvian 11. maaliskuuta 2021 esittämän pyynnön mukaisten terveyteen liittyvien toimenpiteiden menot ovat 22 304 365 euroa.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus on kaikilta osin neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 mukainen ja tehty sen nojalla.

Ehdotuksen lisäksi unionilla on toinen säädös, jonka nojalla jäsenvaltioille annetaan tukea hätätilanteissa: Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11 päivänä marraskuuta 2002 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2012/2002. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/461, jolla edellä mainittua säädöstä muutetaan sen soveltamisalan laajentamiseksi kattamaan vakavat kansanterveysuhat sekä rahoituskelpoisten toimien määrittämiseksi, annettiin 30. maaliskuuta.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus on osa toimenpiteitä, joita on otettu käyttöön meneillään olevan covid-19-pandemian johdosta. Yksi niistä on koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite. Sillä täydennetään muita työllisyyttä tukevia välineitä, kuten Euroopan sosiaalirahastoa, Euroopan strategisten investointien rahastoa (ESIR) ja InvestEU-ohjelmaa. Ehdotuksessa käytetään lainanantoa ja -ottoa jäsenvaltioiden tukemiseen covid-19:n leviämisen johdosta. Se on lisätoimenpide, jolla rahoitetaan työajan lyhentämisjärjestelyjä ja vastaavia toimenpiteitä työpaikkojen suojelemiseksi ja siten työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien suojaamiseksi työttömyysriskiltä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Välineen oikeusperusta on neuvoston asetus (EU) 2020/672.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotus on annettu jäsenvaltion esittämän pyynnön johdosta, ja se ilmentää eurooppalaista solidaarisuutta, koska sillä myönnetään covid-19:n leviämisestä kärsivälle jäsenvaltiolle unionin taloudellista apua tilapäisten lainojen muodossa. Tällaisella taloudellisella avulla jäsenvaltiota autetaan rahoittamaan työajan lyhentämisjärjestelyjen ja vastaavien toimenpiteiden vuoksi lisääntyneitä julkisia menoja tilapäisesti, jotta se voi suojella työpaikkoja ja suojata siten työntekijöitä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia työttömyysriskiltä ja tulonmenetyksiltä.

Tällainen tuki auttaa tilanteesta kärsivää väestöä, ja se auttaa myös lieventämään covid-19-kriisin aiheuttamia välittömiä yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen välineelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ehdotus on pitänyt valmistella kiireellisesti, jotta neuvosto voi hyväksyä sen ajoissa. Tämän vuoksi sidosryhmiä ei ole voitu kuulla.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotuksen kiireellisyyden vuoksi vaikutustenarviointia ei ole tehty.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Komission olisi voitava ottaa lainaa rahoitusmarkkinoilta varojen edelleen lainaamiseksi jäsenvaltioille, jotka pyytävät taloudellista apua SURE-välineestä.

Jäsenvaltioiden takausten lisäksi järjestelyyn sisältyy muita suojatoimia sen rahoitusvakauden varmistamiseksi. Niitä ovat

- tiukka ja varovainen varainhoito;
- lainasalkun kokoaminen siten, että rajoitetaan keskittymisriskiä, vuotuista riskiä ja liiallista altistumista yksittäisten jäsenvaltioiden riskeille ja varmistetaan, että apua eniten tarvitseville jäsenvaltioille voidaan myöntää riittävästi varoja; sekä
- mahdollisuus velan jälleenrahoitukseen.

2021/0088 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

tilapäisen tuen myöntämisestä Latvian tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1351 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19:n leviämisen seurauksena 19 päivänä toukokuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/672[1] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto myönsi Latvian 7 päivänä elokuuta 2020 esittämän pyynnön johdosta Latvialle 25 päivänä syyskuuta 2020 taloudellista apua lainana, jonka määrä oli enintään 192 700 000 euroa ja keskimääräinen erääntymisaika enintään 15 vuotta, niiden kansallisten toimien täydentämiseksi, joilla Latvia pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja puuttumaan taudin leviämisen työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille aiheuttamiin sosioekonomisiin seurauksiin.

(2) Lainalla oli tarkoitus rahoittaa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2020/1351[2] tarkoitettuja työajan lyhentämisjärjestelyjä ja vastaavia toimenpiteitä sekä terveyteen liittyviä toimenpiteitä, jotka Latvia on hyväksynyt.

(3) Covid-19-pandemian vuoksi huomattava osa Latvian työvoimasta ei vieläkään pysty jatkamaan työssäkäyntiä tai työnhakua. Tämä on johtanut niiden julkisten menojen äkilliseen ja voimakkaaseen kasvuun Latviassa, jotka liittyvät uusiin toimenpiteisiin, jollaisia ovat vanhemmille ja huoltajille myönnettävät sairausetuudet sekä covid-19-kriisin parissa työskenteleville lääkäreille ja terveydenhuollon työntekijöille maksettavat palkkiot ja täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1351 3 artiklan a, c, d, f ja g alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet.

(4) Covid-19:n leviäminen ja Latvian vuosina 2020 ja 2021 toteuttamat poikkeukselliset toimenpiteet taudin leviämisen ja sen sosioekonomisten ja terveyteen liittyvien vaikutusten rajoittamiseksi ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat edelleen perinpohjaisella tavalla maan julkiseen talouteen. Komission syksyn 2020 talousennusteen mukaan Latvian julkistalouden alijäämän odotettiin olevan 7,4 prosenttia ja julkisen velan 47,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) vuoden 2020 loppuun mennessä. Vuonna 2021 Latvian julkistalouden alijäämän ennustetaan supistuvan

[1] EUVL L 159, 20.5.2020, s. 1.

[2] Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1351, annettu 25 päivänä syyskuuta 2020, tilapäisen tuen myöntämisestä Latvian tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena (EUVL L 314, 29.9.2020, s. 38).

3,5 prosenttiin ja velan 45,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Komission talven 2021 väliennusteen mukaan Latvian reaalisen BKT:n ennustetaan supistuvan 3,5 prosenttia vuonna 2021.

(5) Latvia pyysi 11 päivänä maaliskuuta 2021 unionilta 112 500 000 euroa taloudellista lisäapua täydentääkseen edelleen vuonna 2020 ja 2021 toteuttamiaan kansallisia toimia, joilla se pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja puuttumaan taudin leviämisen työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille aiheuttamia sosioekonomisia seurauksia. Tämä koskee erityisesti johdanto-osan 6–8 kappaleessa esitettyjä toimenpiteitä.

(6) Valtioneuvoston asetuksessa nro 709 (hyväksytty 24 päivänä marraskuuta 2020 ja muutettu 12 päivänä tammikuuta 2021) määräyksistä, jotka koskevat veronmaksajille työnkeskeytyksen vuoksi maksettavaa avustusta heidän toimintansa jatkamiseksi covid-19-kriisin olosuhteissa[3], täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1351 3 artiklan a alakohdassa tarkoitettua työssäkäynnin keskeyttämään joutuneita työntekijöitä koskevaa korvausjärjestelmää jatkettiin ja muutettiin. Järjestelmää sovelletaan niihin yrityksiin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja lisenssimaksun maksajiin, joiden taloudellisesta toiminnasta saamat tulot ovat vähentyneet keskimäärin vähintään 20 prosenttia verrattuna elo–lokakuussa 2020 vallinneeseen tilanteeseen. Järjestelmästä maksetaan lomautetuille työntekijöille tai itsenäisille ammatinharjoittajille korvauksia, joiden suuruus on 50 tai 70 prosenttia heidän palkastaan tai tuloistaan sen mukaan, mikä heidän verojärjestelmänsä on. Tuen vähimmäismäärä on 500 euroa ja enimmäismäärä 1 000 euroa työntekijää kohti kalenterikuukaudessa.

Työssäkäynnin keskeyttämään joutuneita työntekijöitä koskevaan korvausjärjestelmään sisältyy täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1351 3 artiklan c alakohdassa tarkoitettu etuus, joka myönnetään työntekijöille lapsista. Etuus, joka on 50 euroa kuukaudessa lasta kohti, on lisätukea työssäkäynnin keskeyttämään joutuneille työntekijöille, joilla on oikeus huollettavien perusteella myönnettävään henkilökohtaiseen tuloverovähennykseen. Tukitoimenpiteet vahvistetaan valtioneuvoston määräyksessä nro 706 varojen kohdentamisesta valtion talousarvio-ohjelmaan ”Varat kansallisiin hätätilanteisiin”[4] ja valtioneuvoston määräyksessä nro 15 valtion vararahastoa koskevan talousarvio-ohjelman varojen kohdentamisesta[5]. Toimenpidettä voidaan pitää asetuksessa (EU) 2020/672 tarkoitettua työajan lyhentämisjärjestelyä vastaavana toimenpiteenä, koska sillä tarjotaan työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille toimeentulotukea lastenhoitokustannusten kattamiseksi koulujen ollessa suljettuina ja autetaan sen vuoksi vanhempia jatkamaan työntekoa siten, ettei heidän työsuhteensa vaarannu.

(7) Palkkatukijärjestelmästä myönnetään tukea työnantajille, joiden tulot taloudellisesta toiminnasta pienenevät vähintään 20 prosenttia. Järjestelmän mukainen tuki on 50 prosenttia keskimääräisestä kuukausittaisesta bruttopalkasta, mutta enintään 500 euroa kalenterikuukautta kohti. Tukea saavien työnantajien on säilytettävä tuettujen työntekijöiden työpaikat ja täydennettävä palkkatukea tavanomaiseen täyteen palkkaan asti. Järjestelmä on perustettu veronmaksajille työnkeskeytyksen vuoksi maksettavasta avustuksesta heidän toimintansa jatkamiseksi covid-19-kriisin olosuhteissa annetulla

[3] Latvijas Vēstnesis, 230B, 27.11.2020.
[4] Latvijas Vēstnesis, 234, 3.12.2020.
[5] Latvijas Vēstnesis, 9, 14.1.2021.

valtioneuvoston asetuksella nro 675[6] ja varojen kohdentamisesta valtion talousarvio-ohjelmaan ”Varat ennakoimattomiin tapahtumiin” annetulla valtioneuvoston määräyksellä nro 128[7]. Toimenpiteellä jatketaan täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1351 3 artiklan d alakohdassa tarkoitettua matkailu- ja vientialojen palkkatukijärjestelmää ja laajennetaan sen soveltamisala kaikkiin tukikelpoisiin työnantajiin.

(8) Vanhemmille ja huoltajille myönnettävillä sairausetuuksilla tuetaan työntekijöitä, jotka eivät voi työskennellä etänä ja joiden on huolehdittava alle 10-vuotiaista lapsista tai vammaisista henkilöistä koulujen ja päivähoitokeskusten ollessa suljettuina covid-19-tartunnan vuoksi. Toimenpidettä voidaan pitää asetuksessa (EU) 2020/672 tarkoitettua työajan lyhentämisjärjestelyä vastaavana toimenpiteenä, koska sillä tarjotaan toimeentulotukea vanhemmille ja huoltajille, joiden on hoidettava lapsiaan tai vammaisia henkilöitä koulujen ja päivähoitokeskusten ollessa suljettuina, ja autetaan säilyttämään työpaikkoja varmistamalla, ettei heidän tarvitse lopettaa työsuhdettaan. Sairausetuudesta säädetään äitiys- ja sairausvakuutuksesta annettuun lakiin 27 päivänä marraskuuta 2020 tehdyllä muutoksella[8].

(9) Latvia myös laajensi ja otti käyttöön useita terveyteen liittyviä toimenpiteitä covid-19-epidemian torjumiseksi. Kyseessä ovat erityisesti johdanto-osan 10–12 kappaleessa esitetyt toimenpiteet.

(10) Täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1351 3 artiklan g alakohdassa tarkoitettujen covid-19-tautiin liittyvien sairausetuuksien jatkaminen 30 päivään kesäkuuta 2021 vahvistetaan äitiys- ja sairausvakuutuksesta annettuun lakiin 13 päivänä marraskuuta 2020 tehdyllä muutoksella[9]. Toimenpiteessä säädetään valtion maksamista sairausetuuksista henkilöille, jotka joutuivat jäämään töistä omaehtoisen eristäytymisen tai omaehtoisen karanteenin vuoksi, kun tavallisesti työnantaja maksaa osan sairausetuuksista.

(11) Täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1351 3 artiklan f alakohdassa tarkoitettuihin henkilönsuojaimista aiheutuviin terveydenhuoltomenoihin myönnettiin lisätukea. Menot toteutettiin jo vuonna 2020, mukaan lukien menot, jotka on vahvistettu hätätilanteisiin tarkoitetun valtion talousarvio-ohjelman varojen kohdentamisesta annetussa valtioneuvoston määräyksessä nro 380[10].

(12) Covid-19-kriisin parissa työskenteleville lääkäreille ja terveydenhuollon työntekijöille maksettavilla palkkioilla, joiden suuruus on 20–100 prosenttia kuukausipalkasta, palkitaan työn tekemisestä olosuhteissa, joissa riski ja työmäärä ovat suuremmat. Näistä palkkioista määrätään valtioneuvoston määräyksissä nro 137 ja 656, jotka koskevat varojen kohdentamista valtion talousarvio-ohjelmasta ”Varat ennakoimattomiin tapahtumiin”[11], poikkeusolojen julistamisesta 6 päivänä marraskuuta 2020 annettuun valtioneuvoston määräykseen nro 655 tehtyä muutosta koskevassa valtioneuvoston määräyksessä nro 743[12] ja varojen kohdentamisesta valtion talousarvio-ohjelmasta ”Varat ennakoimattomiin tapahtumiin” 21 päivänä tammikuuta 2021 annetussa valtioneuvoston määräyksessä nro 37[13]. Nämä palkkiot

6 Latvijas Vēstnesis, 222A, 16.11.2020.
7 Latvijas Vēstnesis, 42, 2.3.2021.
8 Latvijas Vēstnesis, 230A, 27.11.2020.
9 Latvijas Vēstnesis, 221A, 13.11.2020.
10 Latvijas Vēstnesis, 113A, 12.6.2020.
11 Latvijas Vēstnesis, 62B, 27.3.2020, Latvijas Vēstnesis, 218, 10.11.2020.
12 Latvijas Vēstnesis, 237A, 8.12.2020.
13 Latvijas Vēstnesis, 16, 25.1.2021.

täydentävät valtion ja paikallishallinnon virkamiesten ja työntekijöiden palkoista annetussa laissa vahvistettua enimmäispalkkiota. Toimenpiteellä tuetaan työllisyyttä varmistamalla työntekijöiden terveysturvallisuus ja keskeisten julkisten palvelujen jatkuvuus.

(13) Latvia täyttää taloudellisen avun pyytämiselle asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa säädetyt edellytykset. Latvia on toimittanut komissiolle asianmukaisen näytön siitä, että toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot ovat 1 päivästä helmikuuta 2020 covid-19:n leviämisen sosioekonomisten vaikutusten korjaamiseksi toteutettujen kansallisten toimenpiteiden vuoksi kasvaneet 405 297 901 euroa. Tämä merkitsee äkillistä ja voimakasta kasvua, koska se liittyy sekä uuteen toimenpiteeseen että sellaisten voimassa olevien toimenpiteiden jatkamiseen, jotka liittyvät suoraan työajan lyhentämisjärjestelyihin ja vastaaviin toimenpiteisiin ja jotka kattavat merkittävän osan Latvian yrityksistä ja työvoimasta. Latvia aikoo rahoittaa kasvaneiden menojen määrästä 100 097 901 euroa omilla varoillaan.

(14) Komissio on asetuksen (EU) 2020/672 6 artiklan mukaisesti kuullut Latviaa ja varmistanut niiden toteutuneiden ja suunniteltujen julkisten menojen äkillisen ja voimakkaan kasvun, jotka liittyvät suoraan covid-19:n leviämiseen liittyviin työajan lyhentämisjärjestelyihin ja vastaaviin toimenpiteisiin sekä asiaankuuluviin terveyteen liittyviin toimenpiteisiin, joihin viitataan 11 päivänä maaliskuuta 2021 päivätyssä pyynnössä.

(15) Latvian 11 päivänä maaliskuuta 2021 esittämän pyynnön mukaisten, johdanto-osan 10–12 kappaleessa tarkoitettujen terveyteen liittyvien toimenpiteiden menot ovat 22 304 365 euroa.

(16) Latvialle olisi sen vuoksi myönnettävä taloudellista apua maan auttamiseksi selviytymään covid-19:n leviämisen aiheuttaman talouden vakavan häiriön sosioekonomisista vaikutuksista. Komission olisi tehtävä päätökset erien ja osaerien maturiteeteista, suuruudesta ja maksamisesta tiiviissä yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa.

(17) Latvian ja komission olisi otettava tämä päätös huomioon asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa lainasopimuksessa.

(18) Tällä päätöksellä ei saisi rajoittaa sisämarkkinoiden toiminnan vääristymiseen liittyvien mahdollisten menettelyjen, erityisesti perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisten menettelyjen, tuloksia. Sillä ei poisteta jäsenvaltioille perussopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista.

(19) Latvian olisi ilmoitettava komissiolle suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta säännöllisin väliajoin, jotta komissio voi arvioida, missä määrin Latvia on toteuttanut kyseiset menot.

(20) Päätös taloudellisen avun myöntämisestä on tehty ottaen huomioon Latvian tämänhetkiset ja odotettavissa olevat tarpeet sekä muiden jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2020/672 nojalla jo toimittamat tai suunnitteilla olevat taloudellisen avun pyynnöt, soveltaen samalla yhdenvertaisen kohtelun, solidaarisuuden, oikeasuhteisuuden ja avoimuuden periaatteita,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1351 seuraavasti:

(1) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

(a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Unioni asettaa Latvian saataville enintään 305 200 000 euron lainan. Lainan keskimääräinen enimmäismaturiteetti on 15 vuotta.”

(b) Korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Ensimmäinen erä maksetaan sillä edellytyksellä, että asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa säädetty lainasopimus on tullut voimaan. Mahdolliset myöhemmät erät maksetaan kyseisen lainasopimuksen ehtojen mukaisesti, tai tapauksen mukaan maksamisen ehtona on kyseisen lainasopimuksen lisäyksen tai Latvian ja komission välillä tehdyn muutetun lainasopimuksen voimaantulo.”

(2) Korvataan 3 artikla seuraavasti:

”*3 artikla*

Latvia voi rahoittaa seuraavia toimenpiteitä:

(a) työssäkäynnin keskeyttämään joutuneita työntekijöitä koskeva korvausjärjestelmä, sellaisena kuin siitä säädetään valtioneuvoston asetuksessa nro 179 (annettu 31 päivänä maaliskuuta 2020) ”Määräykset, jotka koskevat covid-19:n leviämisen koettelemien työssäkäynnin keskeyttämään joutuneiden itsenäisten ammatinharjoittajien avustuksia” ja asetuksessa nro 165 (annettu 26 päivänä maaliskuuta 2020) ”Määräykset, jotka koskevat covid-19-kriisin koettelemia työnantajia, jotka ovat oikeutettuja työnkeskeytystä koskevaan avustukseen ja viivästyneiden veronmaksujen suorittamiseen erissä tai veronmaksun lykkäykseen enintään kolmeksi vuodeksi”, sellaisena kuin se on voimassaololtaan jatkettuna;

(b) työnkeskeytyksen vuoksi maksettava avustus, sellaisena kuin siitä säädetään valtioneuvoston asetuksessa nro 236 ”Määräykset, jotka koskevat covid-19:n leviämisen koettelemien työssäkäynnin keskeyttämään joutuneiden työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien avustuksia”;

(c) työntekijöille lapsista myönnettävä etuus, sellaisena kuin siitä säädetään valtioneuvoston määräyksessä nro 178 varojen kohdentamisesta valtion talousarvio-ohjelmaan ”Varat kansallisiin hätätilanteisiin”, sellaisena kuin se on voimassaololtaan jatkettuna;

(d) matkailu- ja vientialojen palkkatukijärjestelmä, sellaisena kuin se vahvistetaan toimenpiteistä covid-19-kriisin ratkaisemiseksi ja talouden elvyttämiseksi annetussa tiedonannossa, sellaisena kuin se on voimassaololtaan jatkettuna;

(e) palkkatukimaksut terveydenhuollon ammattilaisille ja kulttuurialojen työntekijöille, sellaisina kuin niistä säädetään laissa covid-19:n leviämisestä johtuvan valtioon kohdistuvan uhkan ja sen seurausten ehkäisemistä ja torjumista koskevista toimenpiteistä, laissa covid-19-taudin leviämisen seurausten torjumisesta ja valtioneuvoston määräyksessä nro 303 valtion vararahastoa koskevan talousarvio-ohjelman varojen kohdentamisesta;

(f) henkilönsuojaimista aiheutuvat terveydenhuoltomenot, sellaisina kuin niistä säädetään hätätilanteisiin tarkoitetun valtion talousarvio-ohjelman varojen

kohdentamisesta annetuissa valtioneuvoston määräyksissä nro 79, 118 ja 220, sellaisina kuin toimenpide on voimassaololtaan jatkettuna;

(g) covid-19:ään liittyvät sairausetuudet, sellaisina kuin niistä säädetään 9 päivänä kesäkuuta 2020 annetussa valtioneuvoston asetuksessa nro 380 ”Määräykset, jotka koskevat resursseja epidemiaturvallisuuden varmistamiseksi ensisijaisten laitosten ja tarpeiden luetteloon kuuluvissa laitoksissa”, sellaisena kuin ne ovat voimassaololtaan jatkettuina;

(h) sairausetuudet vanhemmille ja huoltajille, sellaisina kuin niistä säädetään äitiys- ja sairausvakuutuksesta annetun lain siirtymämääräysten 48 ja 49 §:ssä sekä valtioneuvoston määräyksessä nro 707 varojen kohdentamisesta valtion talousarvio-ohjelmaan ”Varat kansallisiin hätätilanteisiin” ja valtioneuvoston määräyksessä nro 13 valtion vararahastoa koskevan talousarvio-ohjelman varojen kohdentamisesta;

(i) (covid-19-kriisin parissa työskenteleville lääkäreille ja terveydenhuollon työntekijöille maksettavat palkkiot, sellaisina kuin niistä säädetään varojen kohdentamisesta valtion talousarvio-ohjelmasta ”Varat ennakoimattomiin tapahtumiin” 27 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa valtioneuvoston määräyksessä nro 136, varojen kohdentamisesta valtion talousarvio-ohjelmasta ”Varat ennakoimattomiin tapahtumiin” 6 päivänä marraskuuta 2020 annetussa valtioneuvoston määräyksessä nro 656, poikkeusolojen julistamisesta 6 päivänä marraskuuta 2020 annettuun valtioneuvoston määräykseen nro 655 tehdystä muutoksesta 8 päivänä joulukuuta 2020 annetussa valtioneuvoston määräyksessä nro 743 ja varojen kohdentamisesta valtion talousarvio-ohjelmasta ”Varat ennakoimattomiin tapahtumiin” 21 päivänä tammikuuta 2021 annetussa valtioneuvoston määräyksessä nro 37.”

(3) Korvataan 4 artikla seuraavasti:

”*4 artikla*

1. Latvian on ilmoitettava suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta komissiolle viimeistään 30 päivänä maaliskuuta 2021 ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein, kunnes kyseiset suunnitellut julkiset menot ovat toteutuneet täysimääräisinä.

2. Jos 3 artiklassa tarkoitetut toimenpiteet perustuvat suunniteltuihin julkisiin menoihin ja niistä on annettu täytäntöönpanopäätös, jolla muutetaan täytäntöönpanopäätöstä (EU) 2020/1351, Latvian on ilmoitettava suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta komissiolle kuuden kuukauden kuluessa kyseisen päätöksen antamispäivästä ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein, kunnes kyseiset suunnitellut julkiset menot on toteutettu täysimääräisesti.”

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Latvian tasavallalle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja